

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătorei Cahul din 01 iulie 2015 și deciziei Curții de Apel Cahul din 28 aprilie 2016, declarat de avocatul Ion Stoian, în privința inculpatului

***Florea Ion Ion**, născut la
25 februarie 1993, originar și locuitor al s. Colibași, r-
nul Cahul, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 06.11.2013 – 01.07.2015,
instanța de apel: 16.09.2015 – 28.04.2016,
instanța de recurs: 06.07.2016 – 17.08.2016.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din 01 iulie 2015, Florea Ion a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 3 ani.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Gîscă Igor, însă în privința lui hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Instanța de fond a constatat că la 29 august 2013, orele 05.30, inculpatul Florea Ion, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la stația de alimentare „Lukoil”, situată în or. Cahul, str. M. Viteazul, într-un loc care prin natura și destinația lui este întotdeauna accesibil publicului, la observația lui Nucă Ș., făcută lui Gîscă I. și o altă persoană care își satisfăceau necesitățile fiziologice în loc public de a înceta acțiunile sale și care nu au reacționat corespunzător, acționând de comun acord cu Gîscă I. și o altă persoană, din intenții huliganice, fără careva motiv întemeiat, premeditat, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o

vădită lipsă de respect față de societate, manifestând o obrăznicie deosebită, exprimându-se injurios, l-au atacat pe Nucă Ș., aplicând forța fizică față de el, prin încercarea de a aplica lovituri cu mâinile, tragerea de haine, îmbrânceli, iar auzind că personalul „Lukoil” a solicitat ajutorul poliției, a fugit de la fața locului.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina, și a declarat, că a auzit cum prietenii lui discutau cu o persoană, nu a observat ca cineva să se tragă de haine, nu a încercat să aplice și nici nu a aplicat lovituri cuiva. A plecat când a auzit că acea persoană este comisarul de Cahul. Deoarece nu se afla lângă ei și era în stare de ebrietate nu ține minte toate momentele.

Necătând că inculpatul nu a recunoscut vina, aceasta este dovedită prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Nucă Ș. a declarat că Gîscă I. a coborât din automobil și a început să își satisfacă necesitățile fiziologice pe teritoriul stației de alimentare. El i-a făcut observație. Inculpatul și ceilalți doi l-au numit cu cuvinte necenzurate, apucându-l de mâini și de haină. Gîscă I. a încercat să aplice o lovitură cu cricul dar a fost stopat.

Martorul Zorilă B. a relatat că inculpații erau în stare de ebrietate, vorbeau urât și au început cearta, urmată de trageri de hainele părții vătămate, încercări de a-i aplica lovituri, și el a chemat paza.

Potrivit raportului de expertiză medico – legală nr. 603 din 30.08.2013, la Nucă Ș. s-au constatat echimoze pe brațul drept, produse în rezultatul acțiunii traumatice, cu obiecte contondente dure, posibil în timpul și în circumstanțele indicate, și se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Acțiunile inculpaților și leziunile constatate la partea vătămată se află în legătură cauzală directă.

Din declarațiile părții vătămate și ale martorului Zorilă B., rezultă că în momentul când partea vătămată s-a apropiat de inculpați și le-a făcut observație, aceștia, fiind în stare de ebrietate, s-au adresat în privința ultimului cu cuvinte necenzurate și au început a-l trage de haine.

Sunt neîntemeiate declarațiile inculpatului că nu a agresat partea vătămată, or, acestea vin în contradicție cu declarațiile părții vătămate și ale martorului Zorilă B., care au declarat, că din automobil au coborât 3 persoane, care se exprimau cu cuvinte necenzurate în adresa părții vătămate, îl trăgeau de haine și nu reacționau la observațiile verbale.

Incidentul a avut loc într-un loc public, în prezența mai multor persoane, fiind încălcată grosolan ordinea publică, cu o vădită lipsă de respect față de societate.

Poziția inculpatului de nerecunoaștere a vinovăției reprezintă doar o metodă de apărare și o încercare de eschivare de la răspunderea penală.

Totodată, circumstanța „*încercarea de a aplica lovituri părții vătămate cu picioarele*”, nu a fost probată de acuzare, motiv pentru care urmează a fi exclusă din învinuire.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganism, adică acțiunile intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, amenințarea cu aplicarea

unei asemenea violențe, săvârșite de două sau mai multe persoane, care, prin conținutul lor se deosebesc prin obrăznicie deosebită.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 - 77 Cod penal, că inculpatul se caracterizează pozitiv, că circumstanțe atenuante nu au fost reținute, ca circumstanță agravantă fiind comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă fără izolare de societate.

3. Avocatul Ion Stoian a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din motivul lipsei faptei infracțiunii.

Apelantul a invocat, că lipsește fapta infracțiunii cât și careva probe în săvârșirea cărorva acțiuni de către inculpat.

Depozițiile părții vătămate și ale martorului audiat sunt denaturate, iar sentința adoptată este bazată pe presupuneri.

Instanța de fond a descris niște probe, fără a le da o apreciere și fără a ține cont că nu sunt pertinente cauzei.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 28 aprilie 2016, apelul a fost admis, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Florea Ion, recunoscut vinovat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 1 an.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat, că instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept, la baza hotărârii fiind puse doar acele probe care au fost cercetate în modul stabilit în cadrul ședinței de judecată, cu respectarea normelor procesual – penale, inclusiv a prevederilor art. 369 și 370 Cod de procedură penală.

Astfel, partea vătămată a indicat că Florea I., Gîscă I. și Boboc D. au aplicat forța fizică, îl trăgeau de mâini, scurtă, și în rezultat i-au apărut leziunile corporale descrise în raportul de expertiză medico - legală.

Între acțiunile inculpaților Gîscă I. și Florea I., și vătămarile corporale constatate la partea vătămată, există legătură cauzală directă.

Din declarațiile părții vătămate și ale martorului Zorilă B., rezultă cert, că în momentul în care partea vătămată s-a apropiat de inculpați și le-a făcut observație, Gîscă I., fiind în stare de ebrietate, fapt confirmat prin testul Drager, împreună cu Florea I. s-au adresat în privința părții vătămate cu cuvinte necenzurate și au început a-l trage de haine.

Instanța de fond corect a apreciat critic declarațiile inculpatului că nu a efectuat gesturi violente în privința părții vătămate și nu a văzut ca Gîscă I. să ia vreun obiect din portbagaj, deoarece acestea vin în contradicție cu declarațiile părții vătămate și ale martorului Zorilă B., care au menționat că din automobil au coborât trei persoane printre care și inculpatul, care se exprimau cu cuvinte necenzurate în adresa părții vătămate, îl trăgeau de haine și nu reacționau la observațiile verbale ale acestuia.

Gîscă I. a invocat că în portbagaj a căutat ceva de băut, dar aceste declarații nu s-au confirmat, martorul Zorilă B. menționând că a văzut cum de la automobil a

alergat cineva cu ceva în mână și vroia să lovească partea vătămată, însă a fost oprit de un alt băiat, declarații care sunt convingătoare și în coroborare cu întreg materialul probator, existent pe prezenta cauză.

Mai mult, nimeni din cei prezenți la fața locului nu au menționat că Gîscă I. ar fi avut vreo sticlă cu apă în mână când a vrut să lovească partea vătămată și a fost oprit de șoferul automobilului. Astfel, cu certitudine au fost stabilite semnele calificative ale huliganismului în acțiunile inculpatului, care împreună cu altă persoană în privința căreia cauza penală a fost disjungată, aflându-se la stația de alimentare „Lukoil” din or. Cahul, str. M. Viteazul, au încălcat ordinea publică prin provocarea gălăgiei și prin exprimarea cu cuvinte injurioase în adresa părții vătămate, cât și prin aplicarea forței fizice față de el.

Totodată, instanța de fond trebuia să țină cont de faptul că nu s-a demonstrat starea de ebrietate a inculpatului, așa cum testul Drager nu a fost făcut în privința lui, fie examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și natura ei, că inculpatul nu a fost anterior judecat, că la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, la locul de trai este caracterizat pozitiv, și i-a aplicat o pedeapsă prea aspră.

5. Avocatul Ion Stoian a declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din motivul lipsei faptei infracțiunii.

Apelantul a invocat, că sentința este neîntemeiată, deoarece lipsește fapta infracțiunii, lipsesc probe în săvârșirea cărorva acțiuni, depozițiile părții vătămate și a martorilor au fost denaturate, sentința fiind bazată pe unele presupuneri.

Instanța de fond a descris niște probe, fără a le aprecia și fără a ține cont că nu sunt pertinente cauzei.

Instanța de apel, nu și-a expus părerea asupra motivelor invocate în apel, a cercetat probele prin numirea filelor dosarului, depozițiile depuse la urmărirea penală care nu au fost examinate, din lipsa necesității, în cadrul dezbaterilor judiciare, conform principiilor nemijlocirii și oralității, la prima instanță, nu s-a ținut cont de opinia apărării în faptul învinuirii neconcretizate a inculpatului.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (2) pct. 8) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că recursul declarat este fondat în drept pe art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeuri - nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

Însă, în recursul declarat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat, în raport cu împrejurările constatate în descriptivul hotărârilor atacate, care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor că nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau că instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, fiind omisă totalmente argumentarea ilegalității hotărârilor contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, potrivit prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului, încadrarea juridică a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate și a martorului Zorilă B., că partea vătămată a fost agresată fizic de inculpat, a raportului de expertiză medico – legală nr. 603 din 30.08. 2013, din care urmează că la Nucă Ș. s-au constatat echimoze pe brațul drept, produse în rezultatul acțiunii traumatice, cu obiecte contondente dure, posibil în timpul și în circumstanțele indicate și se califică ca vătămare corporală neînsemnată, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanțele indicând detaliat motivele pentru

care a respins probele și versiunile apărării, instanța de apel de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri.

Or, probele administrate, inclusiv cele nominalizate supra, dovedesc cu concludență că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Pe lângă aceasta, instanța de apel just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului de către instanța de apel în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

În asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanțele de fond și de apel și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și menționate la *pct. 5.* din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de

procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal.

Pe lângă aceasta, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2.- 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Este de reținut că, potrivit art. 336 alin. (6) și (7) Cod de procedură penală, în termen de 3 zile lucrătoare de la data anunțării semnării procesului-verbal, participanții la proces au dreptul să formuleze obiecții asupra lui, indicând inexactitățile și motivele pentru care îl consideră incomplet. Obiecțiile la procesul-verbal se examinează de către președintele ședinței de judecată care, pentru anumite concretizări, poate chema persoana care le-a formulat. Rezultatul examinării obiecțiilor, în caz de acceptare a lor, se formulează printr-o rezoluție pe textul obiecțiilor, iar în caz de respingere – prin încheiere motivată. Obiecțiile și încheierea asupra lor se anexează la procesul-verbal.

În conformitate cu prescripțiile art. 413 alin. (3), 414 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul – verbal.

Totodată, potrivit procesului verbal al ședinței instanței de apel, toate probele cercetate au fost consemnate în procesul verbal al ședinței de judecată, iar apărarea nu a solicitat cercetarea suplimentară a unor probe concrete sau administrarea de probe noi, nefiind formulate întrebări și obiecții asupra probelor cercetate în ședința instanței de apel (*vol. II, f.d. 223-248*).

Asupra acestui proces-verbal nu au fost aduse obiecții, în conformitate cu prescripțiile din art. 336 alin. (6), (7) Cod de procedură penală și, astfel, informațiile inserate în actele procedurale vizate sunt prezumate a fi veridice.

Prin urmare, argumentul recurentului că instanța de apel a cercetat prin numirea filelor dosarului a probelor, depozițiile depuse la urmărirea penală nefiind examinate din lipsa necesității în cadrul dezbaterilor judiciare conform principiilor nemijlocirii și oralității, este neîntemeiat (*pct. 5. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ion Stoian, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 01 iulie 2015 și deciziei Curții de Apel Cahul din 28 aprilie 2016, în privința inculpatului Florea Ion Ion, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 septembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco